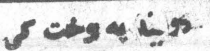

اختصاصی گفہ
شماره ۱۳۷۵ سال
دوره ۷
April 26-1988
قیمت سال ۲۰۰ گفہ
نرخه پستی گفہ ۲۰۰
دانشگاه سال ۲۰۰

د افغانستان د جمهور
رئيس فر مانونه
(۵ مخ)

د ثور انقلاب د لسمې کاليزې د لمانځلویه مناسبت

دٲور انقلاب لس کلنی :
نتیجی ، درسونه اودندی
دملگری نجیب الله دوینا متن

**گرانو وطنوالو !
 دوڼو ميلمنو !
 محنت مو ځانگړو !**

پدې ورځو کې د افغانستان
 خلک له خپلو پيښير-بهريو
 دوستانو سره په گډه د تور
 دملي او دمو کړا تيا انقلاب
 لسمه کاليزه نما نشي .

هغه لاره چې موږ پدې لسو
 کلونو کې ووهله د افغانستان
 خلکو په سر نو شت کي
 خپلو اغيزو له نظره د غو-
 ښيرو پي سره برابر ده .

د انقلاب يو ثور لس کلو نه
 اجتماعي - اقتصادي
 وړو سته پاتې والي د لري
 لولو له پاره په فم له توگه
 لارو چارو د لټو لو اوډ

د سوله ييزو او وسله والو
 بڼو او شکلونو د ميند لو
 څخه عبارت دي .

د انقلاب يي ثور لس کلو نه
 د پر مختگ، سو له ييز ژوند
 او هستونکي کار په لور
 د افغانستان د خلکو د هڅو
 او زموږ د ټولني دوښمنانو
 د درک او پيو ستون د ودې
 د سخت ښوونځي څخه
 عبارت دي .

د انقلاب يي ثور لس کلو نه
 دخلکو دگډو اوډ ټولني د پيا-
 جوړولو له پاره د ستر-
 طر فيت د زير مه کولو په
 خاطر د افغانستان د خلکو
 دمو کړا تيا کو ند د مبارزې
 دملي تجرب يي د شتمني خزاني

معنا لري . د انقلابي ثور لس
 کلو نه د بريو او تر څو-
 درسو نو کلو نه دي .

هر انقلاب چي د ثور انقلاب
 هم تري بيل او مستمتي ندې
 پيچلي ديا لکتياکي پرو سه ده،
 د انقلاب يو نو له پاره له پخوا
 نه چمتو شوي نسخي وجود
 نلري . معمولا د انقلاب يو څه
 بهير له لوړو او ژورو خو-
 تير يزي، دغه خبره بيا په
 تيره په هغو انقلاب بونو پوري
 اړه لري چي د ورو سته پاتې
 طبقاتي جو ښت لرو نکو
 هيواد کي عام دمو کړا تياکي
 وظيف حل کوي . د لور-
 انقلاب دننه په افغان نستان کي
 د اجتماعي او سيا سي

پرو سو له فا نو نمندي نتيچي
 عبارت ده او په عين
 وخت کي د شلمې پيړي
 د بين المللي انقلاب يي پيړي
 د زنجير نه بيليدونکي کړي
 گڼل کيږي .

د افغانستان او نري دتاريخ
 په بيلا بيلو او گڼو پيښو په
 ننداره کي موږ په زغرده وينو
 چي د جپاني تمدن اوډني پوال
 آزادي پښو نکي نهضت د
 جر يان ودې زموږ د انقلاب
 دبريايتوب سر ايطر ابرار کړل .
 افغان نستان د يوه نيمه
 مستعمره او ورو سته پاتې
 هيواد په تو گه چي له
 اقتصادي او فر هنگي پلوه يي
 د فيوډالي، مر ټيوب او په

ځينو برخو کي قبيلوي منډ-
 سبا تو په سيستم پوري اړه
 درلوده شلمې پيړي ته ننوت
 د ټولني په اجتماعي اومعنوي
 ژوندانه کي د محسو سو
 تو پيرونو مو جوړيت، سياسي
 خپل سري ،دملي گڼو او خلکو
 د غو ښتنو په نسبت يي -
 تو پيره چلند هغه عيني وضعه
 وه چي په پای کي د آزادي،
 دمو کړا سي او اجتماعي
 پر مختگ له پاره د مبارزې
 شرايط برابر شول .

د روسيې، ترکيې، ايران،
 هند، چا پان او نورو هيوادو
 آزادي غو ښتنو نکو انقلاب يي
 اندو نو د افغانانو زړونو ښول .

(تمت)

دټور انقـلاب لس کلنۍ: نتیجی، درسونه او دندی

دلو مری منجھاتی

دولوی میانی
 طلبه نه مځکــ ورو
 نیا لویکو افغا نانوزونه
 کړل. زغور پر آزادی
 سر لویو پلرونو او
 لویو او آزاد یدو ستو
 افغا نستان کې
 پتا نوی حا کمیت ضه
 د استعمار گرو پسر
 اعتراض غږ شو اوچت او
 ساسی او اجتماع عسی
 حاتو نهضت یی پیل کړ
 انی مبارزانو لاره
 چنه او سخته وه. کفایت
 را په یاد کړو، چی که
 نه خو لای په حسی
 مشروطیت)) خبره
 نو په مرگ با نلی به
 میده. یو شمیر وطنپا
 و والوزول
 شمیر یی د توروخاکانو
 شول.

استعماری استثمارزمیست
 یی یو پیو یو یی
 یا او افریقا ستری
 لانیسی کپی وی او
 یی پی ستم او وروسته
 تم کی سالی وو، پ
 کال یعنی داکتوپ
 انقلاب په بریا لیتوب
 په لنډ تاریخی وخت کی
 یزادونو لانیسی را غی او
 یی او آزادی بشوونکو
 قو په نتیجه کی
 والا. ستر مبارز افغان،
 د طرزی دغی انقلابی
 تر ژور تا ثیر لانیسید
 نه تو گه ولیکسل:
 روسی انقلاب او دتر ایزم
 رپیو د هیلو ستره او
 لاره دتری دمسلمانانو
 پورا نیستله.))

[illegible]

ی زما نی حا کو کړیو
د خلکو آزادی غوښتونکي
وېکولي . هغوی هیلمن
داقتصادی ودی د اهنګ
لو پخا طر له پاسه
ملا حو د دو سر ستلو په
سته د مو کړا تیکو
ونو په لار کی ځنډو نه
ی، خو اقتصادي بحران
ات شو او په انقلابی او
کړا تیکو تو گه د هیواد
سوی پوړو له پاره د جبارزکی
په را گر زیدو نځکی
مت غوره کړه . له متر قی
سی حوزو څخه د رژیم
د زیښیون گو ندو نه او
پو نه را منځته شول . په
وخت کی په ځانگړو پوړیو
سی د دولت

تولو نكي وحی د ښو او
د خرنكو لې په هكله
باب پېښ شو .
فاقي پېچلي او نامتجانسي
له مخه او د بېلا بېلو
تي قوتونو دمخا مختيا
نتيجه كي د افغانستان
كلو سمو كړا تيك گرند ،
سپي سي گرند نو له او
چي د خپلو خبرو نكلو
كلونو دنومو نو له مخه
شهرت وموند ، لكه
« (شمهلا جاويد) »
« (فان ملت) » نور

په وړا ندى خپل ځانته
غوره کړ او د خپل
اعلى تگلوري له مخه به
د افغانې ټولنې د سختو
پلمو نو د هوازي او حل
پیشنهاد او وړا ندى کوله
فغانستان خلک د مورکراتیک

گو: نه دخيل تا سيس، يعني
۱۳۴۳ كال دجلى له ۱۱
نيټې څخه انتقال يې فكر او
عمل په گو نه د اجتماعي
وډي په تيوري باندې سمبال
وي. گو نه باندې بدل شو چې
د دمو كړاى سى، پر مختگ او
ملي آزادۍ د ارمانو نو په
خا طر يې د هيواد دمتر قسې
قو تونو د لار ښوونې توان
در لود. تاويخ نا بته كړه چې
د ا. م. د كړه فعا ليت زمونږ
هيواد كې د سيا سي ميا رزو
پر را تلونكو جر يانونو باندې
خپل قا طع تاثير وښينده.
گو نه په خپلو پرو كړا مي
سندونو كې د يو مېلى-دمو-
كراتيكو دولت د جوړيدو او
په سيا سي او اجتماعي
ډگرونو كې د ژورو اصلاحاتو
له لارې، د فقر د منځنيو يې يو
د ورو سته پاتې توپ د منځه
وړلو او د اجتماعي پرمختگ
په خا طر خپله مشخصه لاره
وټا كله. گو نه د خپل
مو جوديت له لومړيو ورځو
څخه به انتقال يې شيوه د ټولنې
د بيا جوړولو او د ملي
دمو كړاى تيكونو دندو د تر سره
كيدو له پاره د مبارزې سوله
پيژونو بڼو او له حقې جملې
څخه پار لمانې مبارزې ته
رجحان ور كړ او د ا. م. د كړه
خپله لار د يوه كړه چې گروه
نه بيا تر دوه سوه زره كسيز
كو نه پورې وړه وه.

په انقلابي شپوه د ټولنې
 د بيا جوړولو پروگرام چي
 د ا.خ.د.د.ك لخوا طر حه
 شو دحتر لو نكړ
 او دمو كرا تيكو ټوټو چي
 د ستم كا لونكي ولسو نو
 د گډو ددفاع په طر يسي
 هيارزه كو له د اكثر پملاټر
 سره مخامخ شو . دغه
 پروگرام د انقلاب څخه يمه
 د لسو كلونو د مبارزي په
 پير ك با ندي بدل شو، گوند
 د افغانستان خلكو دتمبارزي
 لار بنو نه وگره او په دي
 توگه يي دملي ژغورنسي او
 نجات يواځيني سمه لاره په
 پوي كمي او دمو كرا تيكو
 جبهه يي د ټو لنې د گردو
 سا لمو ټوټو د پيوستون
 په ټو گه پيشنهاد كړه،
 د. ۴ - ۵. كلونو په اوږدو
 كي افغانستان له اجتماعي-
 سياسي ژور پرخان سره
 مخامخ شو . په هيواد كي
 فقر او بېكارۍ وده وكړه. زموږ
 په زرگونو وطنوال له هيواد
 د پولونو بهر د كار په لټه
 كي شول . دولتي سكتور په
 تېه دديمل و .

دهیواد مترقی اذھا نو تہ
لایسی خر کند یدلہ چسی
د حکو متونو سیا ستو نہ
ھیواد د فقر او ورو ستہ
پا تی والی خضہ نہ شسی
ایستلی، د ۱۶۴۳ کال پہہ
اسا سی قانون کی د خلکو پہہ
ننہ شوی حقوق او آزادی
عفی تہ نہ شوی ورکو لی .
او د تو لی د کینتینو پرگو
غندی نی او د نہ رضا یست
غبونہ نہ شوی غلی کو لی .
دهیواد پہہ سیا سی دگر کی
پیلا بیلی افرا طی دلی چی د
خیلو سیا سی مخا لفیتوسرہ
بی د مبارزی وسلہ وال شکل
پیشناد کاوہ، سرو نہ
را پور تہ کرل . خر دغوتولو
قو تونو اساسی علف دافغا-
نستان خلک دعو کرا تیک
گو ند و . خکہ چی دغہ کوند
عفہ وخت پہہ یوہ اجتماعو یو
موتی او اولسی مشهور قوت
با ندی بدل شوی و .

جمہوری نظام چي د ۱۳۵۲
کال ديا جا هي ضد کود تابه
نتيجه کي منځته راغي هغه
وگره چي د اقتصادي ودی
آهنک چټک کړی خو دغه
حکومت د ټولني د دموکرا-
تيزی کوولو او په ژوند کس-
ي د اجتماعي ضروري اصلاحاتو
د راوستلو دندې ځا ته ونه
شوی ټاکلی . دغه رژیم چي
بيرو کړا تیکو او د ټولنسي

د پورتنيو قشرونو مها فلوډ
گټو خر گټلوی و او د بنی
لاس د ارتجاع د تر اغېزې
لاندې و په افغانې ټولنې
کې خپل ټيکه ځای پايلو، ده
دجني ما تي په لور پر مخ ته
و په عين وخت کې بنی لاسی
افرا طي ابو زيسون معتزقي
کې يو پر ضد د خپلو وسله
والو اقداماتو لپاره پراخوله.
مخ په دغې سيا سي کورني
بحران ددغه رژيم دنسکوريلو
عمر لنډاوه .

د روښا تفکراتو سو له پيژني
مطالعه و او د زيار ايستونکو
اعتصا بو نه (دلته بنی تالار
کې ددغوطا هرو زيات شمير
گډون کورنکي شته) د ملي
او دمو کرا ټيکو قو تونو
د زيا تيلونکي پيو ستون
خلاند شاهدان وو .

د ا.خ.د. گ د مشرانو
تعقيب او هغوی ته گواښ بيل
شو . سيا سي قتلو نفوښت
په يو زيات شمير مترقي
شخصيتو نو او دکين لاس
ډايورزيسيون پرمشرانو باندې
خو نې يو بريښنو ته سلفهات
ورکړې شوي و . د ۱۳۵۶ کال
په جوړ شوي اساسي قانون
کې حتی ډيري عادي بورژوا
دمو کرا ټيکو آزاديو ته هم
ځای ورکړې شوي نه و. اود
خلکو دمو کرا ټيکي هيلې يې
تر سره نکړې. دغه اساسي
قانون دخلکو اساسي قانون
نه ، بلکې دخلکو دخلکيا
ايستلو له پاره و .

سیا سی اختناق او ترورو او
دخلکو سپیری او غم جنسی
وضعی د ا.خ.د. ک غری او
وړوولتیا او نیکو ددو رید
دوو کرا نیکو دکلونو د
چینکو لو له پاره وسله والی
مبارزی ته او وایستل. په
دغسی سختی او مضادی وضعی
کې د ا.خ.د. ک م کزی
کمیتی په انقلابی تو گه
د حکومت د نسکورولو له
پاره د چمتو والی تصمیم ونيو
د دوو کرا نیکو آزادیسو
دندوتوالی او د رژیم د زیاد-
تیاونکی ظلم په شرا یطوکی
دا یواځینی ممکن تصمیم و.
د دوو کرا تیک انقلاب عا مو
ده فنونو د بین المللی خصلت
لرو نکو دندو دترسره کو لو
یعنی د یوه آزاد، بیطرف او
نا پییلی دولت په توگه
دافغانستان دملی حاکمیت ،
ځمکنی بشپړ تیا او استقلال،
په سیمه او نړی کی د هغه
دملی گټو له دفاع سره نه
شلیوونکی اړیکی در لود . د
هغه ژور اجتمای، اقتصادی
او ښایا سی بحران څخه
دخلا صون له پاره چی ټول
هیواد یی نغاډلی و، پکار و
چی د هیواد د سیا سی روښنا
پد له شی او دغه روښنا
پا ید د اقتصادی زیر بنا له
غو ښتنو سره هم د شکل
له نظره او هم د محتوی له
پلوه په بشپړ مطا بقت کی
چوره شه.

تاریخی شبیه راورسید له د
۱۳۵۷ کال دسپار په ۷ نجو
پیل شوی و سله وال قیام
له ۲۴ کیو نه په لږمهوده کی
دریدل بشپړ بری سره پای ته
وخیست مو د قهر ما نانو
افسرو نو ،سربازو نو ، کار -
گرانو او زوښا تفکرا نو ته
چی په میړانی سببه د
انقلاب ملاتړی تیر
پا خیدل او خیال ټانکو نه او
الوتکی یی د قیام دبریا لیتوب
او دفاع په نیت وڅو څول
د زړه له کو می کور ودانی
وا یو . ددغه قهر مانا نو
نومو نه اخلو (ملگری مسعود
په دغه کار سرته ورسوی .)
دهغوی زړه نو ځای په
زورگوانو سره تنه زوړ قهر-
مانان د ثور انقلاب په
هستوو نکو او د تاریخ په
رښتینو جوړونکو بللشول .
په کابل کی د وسله وال
قیام بری ، عملی - دموکراتیک
انقلاب پیل و .

د انقلاب بې شورا تشکيل،
چې د افغانستان دموکراتيک
جمهوريت او نوی حکومت
په اعلان کې، خلکو له تاوده
ملاتې سره مخامخ شو.
د لرغوني افغانستان په
گوټ گوټ کې د بدلونو نو
زېښت او برابري شوی په پيواد
کې شوی او وروڼه شو. نو
اولا نوی قوتونه را پاشيدل
او په انقلاب بې پرو سوکی
ورگډ شول. خلکو په هيله او
اعتقاد سره سبا ته، راتلونکي
ته کتل. او خپله راتلونکی
یې د ثور د پر تلو انقلاب
او په افغانستان کې د اجتماعي
عدالت، ډولنی او بشپړوندانه
د جوړولو سره غو ته کړه.
انقلاب د افغانستان د زيار-
اړيستونکو خلکو ډیری هیلې
تر سره کړی. او اجتماعي
ډډو منا سبا تو د را تلونکي
وډی لاره یې وتړله.
انقلاب خلکو ته له وروسته
پاتې والی، فقر او بې عدالتی
څخه دوتلو او خلا صون
امکانات وپخپل او هسوی
توکولې شول چې د خپلې
وډی را تلو نې لاره ځان ته
پټاکي.

د انقلاب لس کلو نه د
میلیو نوو افغانانو له پاره
د نوی ژوند په ښوونځی
پا نډی بدل شول، د خلکو
اجتماعي - ښایي فعالیت
وډه وکړه، سواد او اقتصاد
لوړتیا وموندله، او د خلکو
تخصصونه پراخه شوه
او سواد وډه وکړه.
انقلاب د افغانستان د پاره
چوکلي او آزادۍ ښوونکو
مبارزو د دودونو په میراث
اخیستلو سره وطن د امیر -
یا لیستي اغیزو له ډگر څخه
وویستو او د هغه استقلالیت
په بڼه بڼه ملی مساو کی
تا مین کړ.

خود را انقلاب بین المللی
دشمنانو او افراطی ارتجاع
د ((آسیا به زده)) کی د خپلو
مورچو او دریځو نو دلاسه
زرکولو سره پخلا نسول.
هغوی ډیر ژر نا اعلان شوی
جگړه د افغانستان پر خلکو
با نندی وتپله او زمونږ هیواد
یی د بین المللی کر کچ په
وژونکی سیمې با نندی چی
نړیوالی سو لی او امنیت ته
ډیر خطر لری، بدل کړ. د نا
اعلان شوی جگړی د اور په
لمبو کی ډیر ستر مبادی
اورښتو نه، د وطن خورانان،
د کو نونو او یتیمانو ډډو نه
وریت شوی او ورتیزی . له
اقتصادی پلوه د ۶۰ میلیارډ
افغانیو څخه زیات تا وان
زموږ پر هیواد با نندی اوښتی
دی. په سل گو نو زره
شهیدان، معیوبان، کو نونی
یتیمان او په ملیو نونو تنه
مهاجر ډله زموږ په هیواد
کی د سخت اوستوماموښتی
او تالیپ شوی جگړی ا توده نږه.
دمنځ ته را غلی وضعی د

هر اړخیزې خبرې ته او په تیر وخت با ندې د ژور فکر نه ورو سته موږ عقیده پیدا کولو چې نه د تیرو رژیمونو ویجاړو میراث، نه د انقلاب دلوړو ملي کولونو اشتبا هات او نه ملی خاص جو پښت زموږ تو لنه د اساسي دلایلو له مخې په افغا نستان کې د یو ځایي ټکر په میدان با ندی-بد له نکره ډیر مهم او که ووايم چی یواځینې دلیل چی د نورو انقلاب له ستو نزو ستوره مخا مخ شو، زموږ د هیواد په کورنیو چارو کې د امپریالیزم او د افرا طی اراجاع په ورا نوونکو ملاحظو په وجه، په اقتصادي لحاظ د انقلاب دزدنی کولو په وجه او په دې بد نیت کی نغښتی دی چی د افغا نستان خلک دی د نړی دنورو آزادو خلکو په څنګ کی خپل غوره ځای ونه نیسی .

لاره کی لگو لی دی. هغوی د خلکو په تیر ایستلو او اوجیران په ډیرو عصری وسلو باندی سمبالو لورسره ددروا غو او ټکیو تل ته ور غښتل . هغوی افغان د افغان په لاس و ژنی ، زموږ ملی اقتصاد وړا نوی او ټول هغه څه چې دهغوی د پلرونو او وروڼو په تنیا کو لاسو نو جوړی پیری خاوری ایری کوی . د هیواد صد یقو زامنو اود افغا نستان دښتینو وطنیا — لوکنو د کورنیو او بهرنیو دښمنانو د سترو ملامتو خلو سره د ثور انقلاب په ځلاندي ایدیا الو نو باندی چی زموږ له ملی گټو سره سره ونه لری ، دا هغه اعتقاد سرون او په میرانه او زړه وړ تیا مقابله وکړه . په ډیرو سختو شیبو کی ، کله چی د افغا نستان خپلوا کی او ځمکنی بشپړ تیا د مرگ د خطر سره مخامخ وه ، د افغا نستان حکو تم شوروی اتحاد ته د انتر ناسیو نا لیستی مرستو د اخیستلو په خاطر مراجه وکړه . په نتیجه کی د ثور انقلاب کړنه د ښمنان نه ا ه

پير نيو دښمنانو ونښول
کولي چي د آزادي، نيکمرغه
او بختور ژوند او سو لي به
لار کي د افغانستان د خلکو
هڅو ته زبدي واجوي .
هغوي ونښول کولي چي به
افغانستان کي محتر قســي
بد لو نونو پرو سه به ټپه
وږوي .

هغوی و نښول کولی چی
زموږ د نیکونو وطن د شوروی
اتحاد او د سیمې د نورو
هیوادو پر ضد د تیرې د توپ
پرواې باندې بدل کړې.
هغوی و نښول کولی چی
زموږ د بهر نی سیاست
اساسی اصول، یعنی زموږ
بیطرفی او نا بیلتوب بدل
او افغان نستان په نړیواله ډگر
کی کوږښی او تاجر بد کړی.
د ټولو ستونزو سره سره
د ا.خ.د. گډ او دا.ج حکومت
د جگړې په سختو شرايطو
کی په سیاسي، اقتصادي،
اجتماعي او کلتوري ډگرونو کی
زیمات بریالیو بوته نلری.
پدغی لخوا طری نه د کسې
ورځی کی موږ په ډیر ویاړ
سره، له جگړې نه د ستومانو
او خوریدلو خلکو د لاسته
راوړنو په هکله خبرې کوو.
دهغوخلکو په باب چی کړیدلی
خو بریالی شو ویسی چی ډیر
کارو نه سرته ورسوی
افغانی انقلابی دموکراسی
دهیواد په سیاسي سیستم
کی د اجتماعي عدالت د عملی
کولو د لاری دځپونو د پرله
پسې لری کولو سره د سیاسي
دولت بنسټ کېښود چی
د ټولنی د ټولو اجتماعي ډلو
او قشرونو د دموکراتیکو
هلو ځلو منعکس وړانگی دی.
نن د سیاسي حاکمیت
اساسه د دغه د انقلاب

قوتونو په لاسو نو کی دی
چې د هغو په مرسته اجتمعا
ژوند ته لوری ورکول کېږي
او مسالې هوارېږي. د ا. ج.
اساسي قانون چې په ۱۹۳۶ کال
کی تصویب شو، د خوځنده
نسلونو د مبارزې ستره نتیجه
او د سیاسي مترقۍ او
اجتمعاي آزادیو له پلاره د
افغانستان د وطنپالو نیکو
د مبارزې نتیجه ده.

د قوتی د ټولو قشرونو،
ملیتونو او بیلابیلو دودونه
پرتله له کوم تبعیض څخه په
څغه تاریخي سند کې په نظر
کې نیولی شو پلۍ. د مو -
کراتیزم له پلوه زموږ اساسي
قانون په اسلامي هیوادو کې
ساری لري. په غاصبانه
قانون کې د کورنی او بهرنی
سیاست په برخه کې مترقی
تګلوری، د سیاسي گوندونو
د حقو برابرې او د دولتو
حاکمیت په عملی کېدو او
د خلکو پراخ ګوډالمنیت

بنا وړو نو اوله نيمه پي نه په
چيرو كليو كي ټينگ شويدي،
د ولايتونو په ټولو مركزونو
په (١٩٥٠) ولسواليو او علاقه-
داريو اوبه (٩٨٠٠) كليو كسي
د سيمه ييز خاكيست
د ارگانونو او دولتي اداري
له پاره د دعو كرا تيكي-
انتخاباتو له لاري تر سره
شوي دي، د ولسي جرگي له
پاره انتخاباتي چوډه هغتي
مخكي په ټول هيراد كي په
بري سره سر ته ورسيدل. د
افغانستان د جمهوريت
د سيا سي سيستم د دعو-
كرا تيزي كولو د پروسو-
د ژور تيا ژوندي او روښنا نه
مثال دي. له يو نيم ميل يونو
څخه زياتو كسانو راي وركړه
او نه دا چي دخپلو كانديدانو
له پاره، هغوي همدا رنگه په
قاطع توگه عملي مصالحي،
نوي اساسي قانون، د خو-
گوندييز سيستم اصولو او
انتخاب ملاط وركړه. په دا گه
وايم چي د افغان نستان هېڅ
يو حكومت هم د خلكو له
دا سي ملاط سره نه وه مخامخ
شوي او دا چي د پاور د نيمه

رایه یی د خلکو حجه نه و
احیستی .

د افغا نی ټو لني په سیاسي
سیستم کی د سیا مسی
گو نملنو د جوړولو اوعفالیئت
د حق تا یید د انقلاب اصولی
نتیجه ده . زموږ وطنیا ولونکو
ډیره اوږده موده دځسی یوم
ایمان د لاسته راوړلو له پاره
مبارزه وکړه . راوړل یی
قانون د افغا نی دموکراسی
خو گونډیز مودل د افغانستان
تاریخی تجرب یی زموږ دانقلاب
او د سیا سی ډو ترون
رښتینی آرا یش د ټور ښه
منعکسونکی په تو گه تا یید
کړ . اوس نو په اجنا عه تر
ژوندانه کی د ا.ج.د. ګر تر
څنګ سازا او سزا اودحقانو
او اسلام یی گو نلو نه ه
خپله برخه لری چی دا امکان
وړ کوی خو دخلکو د گټو پا
خا طر مبارزه کی نښوی
اجنا عه په ښو دردی لم

قو تو نه د ټو لي په ټو
سيا سي سيستم كي ټينگانا
او د ژوند او ژواک قا بليت
ته لوړي ور بخښي.
انقلاب ميليو نو نه سا د
افغان چي تر اوسه پوري
له ډيرو معمولي سيا سي او
اجتماعي حقو خو خه بس
برخي و. فعال اجتماعي ژوند
ته راجب كرل. هغو يواځي
د ثور انقلاب نه ورو ست
دخپلو صنعتي سازمانو نو
جوړولو امكان تر لاسه كړ
وي كو لي شول چي په ټي
بيلو اتحاديو كي يو هو ټي
شي. موږ پدې خبره خوشال
يو چي د افغانستان دځوانانو
د دمو كرا تيك سازمان، بنځ
او صنعتي اتحاديو ليكي پراخي
او ټينگي شوي او دهغوي
په وي سطحه اوچتيري
د عالمانو او روحانيونو
عالي شورا، د قبا يلو دچاروا
شونو دكرهال په

سور، زانو پټې د پښتو
د هزاره خلکو شورا، د دوستو
وانکو روښانفکرانو اتحادیې
د سولې د پلویانو نهضت
او له بهرنيو هیوادو سره
دوستي د اجمنو روښان
لوپټیا مومي، نن د سولې
د دفاع په خاطر د هیواد
سیاسي او اجتماعي سازمان
نور غورچې په ملي جبهه کې
سره یو موټی شوی ځای
لازم دی. انکاره شوې خبرې
د اجتماعي - اولسي سازمان
نور له امکاناتو څخه لاتر
اوسه د قناعت وېگه نه
اخیستل کېږي. هیله ده چې
هغوی به له فعالیتو نه کمزور
د اداري پروسې ته بیا په تېر
پهولایتونو، ولسوالیو او کلیو
کې را کابل شي، زموږ د دولت
اپراتو په ډمو کړی تیزې کول
کې مرسته وکړي او کوم
په نه ستو مانیتورنگ کې

ونبشاً نو سره مبارزه پر
 بوځي.
 د افغانستان انقلاب يې اردو
 دا دميواد دملې حاکميت
 وحدت او آزادۍ سا تو نکي
 د سختو آرمو ینو په کلونو
 کې جوړه شوی او د خلکو د
 ښو په څار د مبارزې پیا
 نتيجې کې لاسې پخپلې.
 ا.ج. وسله وال پوځ دزمو
 دتولنی ډیر ښه او سر-
 غښوی افراد پر ځان پا ندې
 را ټول کې یدی. د وسله وال
 پوځ په ایکو کې د سلو ک
 شپته د ا.خ.د. ک غږی
 شامل دی. وسله وال پوځ پ
 ډیر مدرن پو ځي تنهیک
 باندی سمبال دی او ل
 ستری تجربې، د عال می
 تخصص لرو نکو کادرو نو
 یعنی سر ښمنونکو قوانم
 ناو، وړو ضابطانو او
 سر بازارو څخه بر خور دا
 دی. اولسی افسران چو
 دخیلو واپارو او سترو
 نیکونو دودونو او د کو
 انقلاب دایلو لو نوسره سر
 او په وطنیا لو نکې او انتر-
 نا سیمو نالیستی روحی روزل
 شو یدی. د انقلاب د کلونو

اوريدو کي يو موټي شول .
 افغاني او شوروي قهرمانانو
 چي خپل سرو نه زموږ دوطر
 له پيښمانو سره د مبارزې پ
 لار کي وښودل خپل نومونو
 په زرينو کرښو زموږ د هيواد
 په تاريخ کي ثبت کړل زموږ
 همدا فتيو ځلانده ځا طره ب
 د افغانو په زړونو کس
 جاويداني او تل پاتي وي .
 پلي لار کي د ا.ج قهرما
 له موږ سره يو ځای نا ست
 دی چي له نه پخلا کيلو تکر
 د پيښمانو سره يي وسله پ
 لاس د ميليونونو تنو وطنوالو
 له ژوندانه او خلاق کارڅخه
 دفاع وکړه .
 وياپ دی وي د انقلاب پ
 خاطر د سختو جگړو پ
 قهرما نانو !
 وياپ دی وي د تور- انقلابي
 د لاسته راوړنو په زړه وروږ
 همدا فعينو !

گرانو ملگرو!
 د انقلاب د لاسته راوړنو او
 اجتماعي پر مختګ له پاره
 دخلکو د مبارزې او مهمه جبهه
 اقتصاد جبهه ده. د نا اعلای
 شوی جنګ په نتیجه کې
 اقتصاد با ندی د سترو تاوانو
 د اوښتو سره سره ګو نه ا
 حکومت وکړی شول چې
 هیواد اقتصادي او اجتماعي
 وده تامین کړی او د بیا د
 نو لید په ټولو ډګرونو کې
 د انقلاب په مخکې شرايط
 سطحه را ژوندی ځه چې له
 حقې نه وړا ندی شي. پدې
 ډګر کې زموږ د بریا لیتور
 سر چینی د اقتصادي سیاست
 او دواړو پلان د ښه والي، دخلکو
 دېر ګنو د شعور فعالولو
 د خصوصي تقشېتو نو فعالولو
 او د شوروي اتحاد او نور
 سو سیالېستي هیوادو
 وروړلو ټیرو مرستو څخه
 عبارت ده.

تیر کال اجتماعي ناخالص
توليدات ۱۳۵۷ کال په
نسبت په سلو کې د ۱۱
اندازی زیات و او له هغه
جمله نه په کر. ۱۱ او مالدار
کي په سلو کې نه، صنعت
توليدات په سلو کې
پنځلسو نه زیات وو. نسبت
۱۳۵۷ کال ته ملي عاید په
سلو کې لږی او د بهر
سوداګری دوران له یو نه
خل نه زیاتې وموند. د
رقمو نو شا ته هملدا اوس
اوس نهیواد په اقتصاد
ژوندانه کې کيفي بدلونونو
چې د افغانی مولدینو په
وده موندونکي رول دخصو
صی سکتور او دهیواد د نورو
اجتماعي - اقتصادي موسسو
اپتیواوو ته د دولت دپاملرنې
تشدید، تیارز موممی
څرګند یری.

د اقتصادي ډگر د لاسټو
راوړنو اساسي مو له ښ دي.
دهنوي د سر بنښلو ټي کار
په ر کت انقلابي واکمنۍ
واکولي شول چي دخلکو
د ژوند د سطحې د لوړولو په
لاره کي مشخص تدبيرو نه
وښيي.
د کار گرانو او کارمندانو،
افسرانو او سر بازانو او د
ښوونځيو د ډډه کوو نگو
معا شو نه ډير شوي او د قاعده
په معا شو کي ښه والي
را غلي دي. د عامي روغتيا
په برخه کي تر انقلاب
وروسته ژور بدلونونه رامنځ
ته شويدي. په ميواډکي طبي
وډيا او ټولو خلکو د استفادي
وې خدمتونو دولتي نستي
سيستم جوړ شويدي. انقلاب
د پيسواډي د اوروسته پيا ټي.
والي او بي عدالتي د هميشني
همسفر پر ضد قاطعانه اوږه
پکړوي بريد پرمخ بيايي . له
۳۵ ميليون تنو څخه زياتو
کسانو د پيسې وادي په
کورسونو کي لوست ختولسي
دي . د ښوونځيو د ډډه کوونکو
په شمير کي تر نه سوه زرو
تنو پوري زياتوالي راغلې دي.

دمنځنيو او عالي زده کړو
سيستم له چټک اهنک سره
پراختيا مومي .

«کتابونه ، مجلې ، ورځپاڼې ،
راډيو او تلويزيون په ډاډمنه
توگه دخلکو ژوند او معيشت
گرځيدلي دي . هر کال په
هيواد کې له سلو څخه ډيري
عنوانو کتابونه ديو ميليون ټوکو
په شمير چاپيږي . دهقا يسي
لپاره ويل کيږي شي چې له
انقلاب نه وړاندې دپنځو سو
کلو نو په موده کې ۱۸۰۰
عنوانه کتابونه په محکوم شمير
کې چاپ شوي دي .

دېدلوونو تر سره کيدلې
علومو او کلتور دودځ څخه
پرته نه کيدونکي کار دي. هغه
لاړه چې ډيرو هيوادو ډيريو
په اوږدو او هلې ده، موږ يې
پايه په ډيره لنډه موده کې
وو. ه. ب. هيواد کې د علومو
اکاډمي جوړه شوي چې لاوړه
اکو علوم او داوچتو زده کړو
موسسې لاپسي خوځنده کيفيت
مومي. د پوهانو او خلکو دود
ښاغفکرانو نقش لاپسي لورې
پري. د افغا نستان پوهاند لورې
د علومو او د علمي - فني انقلاب
له لاسته راوې نوسره آغوستا
کيري، هغه زده کړي او بيبي
په ملي اقتصاد او کلتور، نه
رواخي څخه بلکه په کيښان
کې هم داستفادي وې گرځوي.
په څو لښيني سره بايد ووايو
چې د جگړې د سختو کلونو
توفاني سيډ يې زموږ د وروښل
نفکرانو يوه برخه په ټوله نړۍ
کې تيته کړې. خو موږ خپله
لرو چې د افغا نستان هيله
وطني او نړۍ په ډير ژر وطن ته
وطن ته راوکړي. موږ وطن ته
دهغوی ډيرته راستنيدلو بلنه
ورکړو خو چې خپلې سولې
هستونکي هڅې دخپلو خلکو
هوساښتي نه وقف کړي.

دافغانی ټولنی دمتړقــی
محافلز استازیو داسلام دیــن
تل ژمون دملی ثقافت دیوی نه
بیلیونکی برخی په توگه
څږی او په هغه کی رسی دی
ټولنیزو دپراخ مقیاس لرونکو
وظیفو دحوارولو لپاره داوولس
دلیردولو لویه وسیله لیدلای
ده. داقلاب به لومړیو کلونو
کی دمسلمانو روحا نیونونانی
ته دلر ارزښت ورکولو چیرنی
به قاطع توگه اصلاح شویده
دملایانو او علما وو دجوماتونو
درتمیم او چړولو او همد
دنکه دقرآن عظیم الشان او
احادیثو دچاپولو پاملرنه شوی
هنکی مظمی او کرلای مملتی
دحاجیانو او زیارت کوونکو او
نوردو هغو هیفونو به لار کی
چی دلولی خدی رضای بکسی
نغښتی ده. دولت له ۲۰۰میلارود

ده ساله گسی انقلاب نور: نتایج، درسها و وظایف

بیانیه رفیق نجیب الله

(بقیه صفحه دوم)

وامنیت در منطقه و در تمام قاره آسیا اساس خط مشی سیاست خارجی جمهوری و تشکیل میدهد. علی رغم اجمالی بی ثبات کننده دول معاصم، افغانستان به اشتاد دو کشور جهان مناسبات دیپلماتیک خویش را حفظ مینماید.

اکنون خود مردم افغانستان به عامل فعال و متحرک در سیاست خارجی مبدل میگردد. قبل از انقلاب تماس های خارجی با مناسبات دیپلماتیک یونس-الحکومتی محدود میگردد. اکنون تماس های وسیع بین المللی ح. د. خ. ا. ساز-مان های اجتماعی و اتحادیه های صنعتی بخش عمده سیاست بین المللی افغانستان را تشکیل میدهد.

دولستان عزیز!

ما طی ده سال به موفقیت های زیاد نایل گردیده ایم. موفقیت های بدست آمده به ما حق میدهد تا به انقلاب خویش افتخار کرده باشیم. خوشبینی بسوی آینده نگاه کنیم. ولی ما ضعیف خویش را که در خارج میم ساخت، اگر تنها به موفقیت های گذشته نگاه کنیم. ضمن نظر اندازی به راه طی شده میتوان گفت که ما طی ده سال میتوانستیم چیزهای بیشتری را در تمام استقامت ها انجام دهیم.

ما هنوز نتوانسته ایم تا پوتنسیال را ایجاد گران انقلاب نور را بعد کافس پانزدهم. بخشی از اصلاحات پیشبینی شده اجتماعی اقتصادی تا اکنون ندرزنده گی پیاده نشده است. حاکمیت دولتی که مکلف است منافع مردم را انعکاس دهد، هنوز در تمام قلمرو کشور استقرار نیافته است.

بدین سبب کار فعال ارزیابی انتقادی تجربه تضح یافته، بر ملا ساختن علل پیدایش اشتباهات موجود امکان آفریننده میسر شده است. از آن گذشته درس عبرت گرفته شود تا هم به امروز و هم به فردای مایک نماید.

این دوسوی عمده کدام هالان؟

اکنون در کاملاً روشن است که اولین گام انقلاب ملی - دموکراتیک یعنی حصول قدرت سیاسی بنیادیه تمام گامهای دیگر مربوط به تحقق دگرگونی های انقلابی، رشد وسیع و عینی آنها، سبب از آب در آمد. حزب و حکومت نتوانستند مشخصات کشور را به طور کامل در نظر بگیرند و شور و شوق توده های مردم را که با پیروزی قیام مسلحانه نور بر انگیز شده بود، به مسیر لازم سوق دهند.

به شکل نادرست و غیر پیکرانه مصروف حمل پراپاگاندای تشکیل ادارات و مومتری بودیم. به خاطر پیروکرات شده ناکارهای انقلابی که به اپارات دولتی جلب گردیده بودند، همیشه کم بها گرفته میشد. اشکال بپیرایه داده شده کثالت و محافظه کاری تفکر، فساد و خود سریشی مسئولان، پیش کشیدن افراد ضعیف و لای خود، تمام اینها تضاد هارا میان حکومت و مردم میان اندیشه های خوب انقلاب و تحقق خراب عملی آنها ایجاد میکردند. چقدر نیرو و وسایل بیبوده به مصرف رسید. چقدر پلان های خوب و کارهای ضروری به خاطر اینکه مآلایش منی و وزیریم تا وظایف جدید را از طریق اپارات کینه اداری، باشیو های کینه پیروکرات، تیگنل و فصل نماییم. عملی نشد.

اشتباهات بوقوع عیبو-سنة برای حزب، مردم و انقلاب گران تمام شد. دشمنان انقلاب نور از این اشتباهات

اینها را ت جز بسی برخی از اقاشار اجتماعی، ملیت ها و اقوام را نوانست به جانب خود جلب کند. فاصله میان حرف و عمل را محدود سازد و به تحکیم اتوریته حاکمیت جدید کمک نماید.

پیش آهنگ سیاسی انقلاب یعنی ح. د. خ. ا. با نهایت کندی و به طور متضاد رشد مینمود. پروسه های وحدت یک پارچه گی داخلی حزب، اشکال کار بانوده ها همیشه از مطالبات اوضاع از آهنگ مبارزه تحمیلی سیاسی از جانب ارتجاع داخلی و بین المللی عقب میماند. خصوصت جناحی، گروه بازی، عدم یختگی سیاسی و تیوری، خود خواری و تلاش های بیبوده از جانب برخی از اعضای حزب که به طور تصادفی در حلقه بالایی حزب قرار گرفته بودند، در جهت رهبر بودن به عوا قسب دشواری که دفع آن مشکل است، منتج گردید. این امر اعتبار حزب را در بین توده های مردم پایین آورد، در صفوف اعضای حزب دایرولوفیم، عدم تحرک و عدم خوشبینی انقلابی رشد نمود. افراد بیکار که روحیه ترصد و بی اصولیتی را تشویق میکردند در ارگان های رهبری حزب نفوذ نمودند. علل تضاد های درونی حزب امروز خوب معلوم است، اکثریت اعضای حزب آنرا درک مینمایند، این علل عبارت است از: متجانس بودن در اجتماعی و ملی ح. د. خ. ا. آگاهی ضعیف سیاسی اعضای آن، فشار خود انگیزگی خرد بود - ژواری در مورد راه های فشرده گی صفوف حزب ما، که در کنفرانس سراسری حزب، زیاد و مفصلاً صحبت نمودیم. تمام اعضای حزب سوگند یاد کردند و در پای قطعاتی که در مورد تقویت وحدت ح. د. خ. ا. امضا نمودند. ولی این کار زمانی صورت پذیرفت که حزب وقت زیادی را به خاطر رفع خود خوامی جناحی صرف نمود و انرژی زیاد را به خاطر فعالیت ایجاد گران حزب و بنام مردم، بلکه به خاطر گروه بازی، فرس کسیونیزم و اختراقات صرف گردیده حزب در مرحله حساس کنونی باید وحدت خود را مثل مردم مک چشم حفظ کند.

مردم افغانستان در انقلاب تاریخی خویش را انجام دادند، در اینجایم افغان نستان به ضرورت حیاتی مصالحه ملی و عدم موجودیت افغان تیف مقول آن متوقف گردیدند. سیاست جدید به اندیشه های خرد مندانه و مسامحه صلی خرد مندانه سفیدان با اعتقاد و محترم، ملا امامان و علما، از بررسی دموکراتیک مسائل جنگ و صلح در جرگه های قومی، از مباحثات طولانی در مورد آینده در کمپهای باجریس-منشاک گرفت. سیاست مصالحه ملی از خاک سوخته شده جنگ و زجر دیده از اشکباری بیوه زنان و مادران افغانستان بر خاست. این سیاست از واقعیت های اوضاع کنونی در کشور متشابه گرفته است، و پاسخ گو ی خواست های مردم بوده و در دین زمان پایا ی بایسته استوار تیوریک تکیه مینماید. در تهدید سیاست مصالحه ملی تعالیم انقلابی در مورد سازش ها و گذشت

در اعمال تخریبی خویش بدون تعلل استفاده نمودند. درس عمده در این امر نهفته است تا ما همیشه در همه چیز به صدای مردم گوش فراد دهیم، نسبت به خولست ها و نیاز مننی های آنها با دقت بر خورد نماییم و تلاش نوروزی ما آنها را با لفا های حیل گرانلو چرب زبانی فریب دهیم، ولایت ها و اصلاحات را بازو بالای آنها تحمیل نماییم. درس اساسی در این امر نیز نهفته است، زمانیکه منطق مبارزه سیاسی کشور ما را در آستانه انقلاب قرار داد. شناخت مسائل با همه ما نهایت خراب بود. بجای در نظر گرفتن همه جانبه مشخصات تاریخی افغانستان، به جای جستجوی اشکال ملی افغانی حین تحقق قانون ننده های عام تکامل پروسه انقلابی، ما اکثر از تجربه کشور های دیگر کار میگر فتم، مدلهای انقلابات پیشرفته را به طور میخانیکی تطبیق مینمودیم.

تجربه انقلاب می آموزاند که شرط حتمی موفقیت عبارت از حل کامل مسائل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و ادیولوژیک است. این فاکتور کلیدی رشد پایگا اجتماعی انقلاب ملی - دموکراتیک و پیروزی نهایی آن است.

عمده ترین درس انقلاب ماوسالهای دشوار جنگی در این امر نهفته است که ابتدا بر اساس ایجاد گران انقلاب در افغانستان نمیتواند از طریق نظامی عملی نگردیده و نمیتواند عملی شود.

دوسوی انقلاب، در نظر گرفتن درست اوضاع اطراف افغانستان و منافع تمام جنبی های بین المللی انقلابی ح. د. خ. ا. را به این نتیجه رساند که یگانه شرط پیاده نمودن آرمان های کورد در زنده گی عبارت از قطع جنگی برادر کشی و استقرار صلح پایدار ملی در کشور است.

وظایف محترم!

سیاست مصالحه ملی که از جانب ح. د. خ. ا. و حاکمیت مردم در سال نهم انقلاب اعلام گردید، در دفا تر و صالوهای جلسات در میان نیامده است. این سیاست در میدانها و جاده های شهر ها، در قریه ها و خیمه ها به میان آمده است. در اینجا مردم افغانستان در انقلاب تاریخی خویش را انجام دادند، در اینجایم افغان نستان به ضرورت حیاتی مصالحه ملی و عدم موجودیت افغان تیف مقول آن متوقف گردیدند. سیاست جدید به اندیشه های خرد مندانه و مسامحه صلی خرد مندانه سفیدان با اعتقاد و محترم، ملا امامان و علما، از بررسی دموکراتیک مسائل جنگ و صلح در جرگه های قومی، از مباحثات طولانی در مورد آینده در کمپهای باجریس-منشاک گرفت. سیاست مصالحه ملی از خاک سوخته شده جنگ و زجر دیده از اشکباری بیوه زنان و مادران افغانستان بر خاست. این سیاست از واقعیت های اوضاع کنونی در کشور متشابه گرفته است، و پاسخ گو ی خواست های مردم بوده و در دین زمان پایا ی بایسته استوار تیوریک تکیه مینماید. در تهدید سیاست مصالحه ملی تعالیم انقلابی در مورد سازش ها و گذشت

های سیاسی، نجر به تطبیق خلافت آن از جانب احزاب برادر انقلابی گذاشته شده است. اندیشه های مصالحه ملی با فلسفه تفکر نوین سیاسی که زنده گی انسان و حفظ صلح در کر زمین رابه مثابه عالی ترین ارزش که بالاتر از منافع طبقا حسی، حزبی، ملی، گروهی و سایر منافع قرار دارد، تلقی مینماید، عمیقاً مصدق است. سیاست مصالحه ملی بر اساسات پیشروستانه دین مقدس اسلام، عنایت تار - یخی مردم افغانستان و برنام عمل ح. د. خ. ا. استوار است.

نظریه مصالحه ملی، با جریان عملی رشد پروسه های انقلابی در کشور ارتباط ناگسستی دارد. طرح وتودین آن از ضرورت عینی ازبیبوردن تفاوت میان تیوری و پرا تیک انقلابی تحقق دگرگونی های مرفی اجازه ندادن به عقب رفتن در رشد پروسه های دموکراتیک، منزه ساختن آن از اثر - یف و خم و پیچ ها، ایجاد شرایط مساعد برای شرکت وسیع خود توده های مردم در امر نوسازی جامعه ناشی میگردد، زنده گی ثابت ساخت که در شرایط افغان نستان مصالحه ملی عبارت از شکل خاص سازش اجتماعی و سیاسی میباشند که در آن وظایف بر قرار ی ساختار دموکراتیک، مصالح ملی و رشد اجتماعی - اقتصادی در یک مجموعه به طور گسست ناپذیر با هم تلفیق می یابند.

طرح و تدوین نظریه مصالحه ملی و گذر آن به سیاست عملی به ح. د. خ. ا. تعلق دارد. حزب پنا بهیترک سازمانده و مجری سیاست جدید در زنده گی مبدل گردید. و این سیاست را به یگانه افغان تیف در جلسات پر خطر طاه حمل و کنفرانس حزبی خود و بررسی و تأیید کرد.

خرد سیاسی، جسارت وطنی و احساس مسوولیت جدی به خاطر سرنوشت مردم لازم بود تا دشوارترین گذر تلم جامعه افغانی را از جنگ به صلح، به دموکراسی و ایجاد گری یعنی به طرف اهداف اساسی انقلاب ما انجام بدهیم. ح. د. خ. ا. به مقابله با پروسه رزمنه در حزب صلح سراسری ملی مبدل گردیده است.

ح. د. خ. ا. باید موانع جدی زیادی را که ناشی از برداشت های کینه عوام فریبانه و کتا بی در مورد راه ها و اهداف انقلاب میگردد، رفع نموده و بازسازی عینی تلم کار های حزبی و دولتی را آغاز نماید. باینوم عمده کپیته مرکزی ح. د. خ. ا. و حداکات پدید به طور قانع کننده نشان دادند. بضمون چنین باز سازی دهه صلح ملی نمی توانست نیروی صلی سیاسی را به خود گسب نموده و به اساس سیاست دولتی مبدل گردد. مصالحه ملی در مقابل جامعه راه واقعی را در جهت اینکه ذخایر وسیع اجتماعی را در مبارزه به خاطر اهداف ملی دموکراتیک انقلاب سوزداد، کشور، این سیاست امکان کاوش و بالاد - خرمه فشیوهای مسلحانه مبارزه را در وقت محاسایل راه های رشد کشور مهیا ساخت و رقابت را بین نیرو های مختلف به شکل صلح آمیز منجمله اشکال پارلمانی

سیاسی مبارزه سقو میدهد. استقامت مهم سیاسی مصالحه ملی درین امر نهفته است تا شرایط اعظمی مسامحه و ابرای عودت هموطنان مابه کشور شان که خارج بنیاده گروگانان نیرو های ارتجاعی منطقه قرار گرفته اند، تا مین کند. در شرایط ملی و بین المللی موجود نمیتوان وظایف مصالحه ملی را به تنها یی حل کرد. ازینجا ضرورت پنا رالیزم سیاسی که بر اساس اصول چندجانبه و ائتلاف بنا یافته است، ناشی میگردد. درینجا ماراه اساسی راه طرف نزدیکی و آشتی نیرو های مختلف سیاسی منجمله اپوزیسیون بر اساس پلاتفورم واحد دستهای به ترقی کشور مشاهده میکنیم. سیستم چند حزبی دوسیم، ست، ائتلاف در جا فوچند نهادی در اقتصاد، تلفیق ارگانیک آنها با حاکمیت نیرو مند مرکزی و اشکال عینوی خود گردانی مردم، اینست در که ما ازسا ختمان اجتماعی و دولتی افغانستان معاصر

دعوت به استقرار صلح ملی و توافق در پلینوم جدی طین انداخت توده های مردم را به تحریر واداشته و در وجود آنها جنبشی وسیع صلح آفرینی را پیدارساخت. آتش بس یکجانبه، مصالعه با مفرز، های مسلح اپوزیسیون، غو زندانیان، افغان قوانین جدید که اساسات حقوقی مصالحه را تا مین میکند، ملنی ساختن اجزا ب سیاست، رشد اشکال ادار در سطح قریه ها، و لسوای ها و ولایت، تصویب قانون اساسی، توسعه همکاری ها با سکتور خصوصی، تجدید نظر بالای اصول اصلاحات و ازس و آب در همه این اقدامات سیاست مصالحه ملی گنجاییده شده است. این امر باعث ازدیاد آنی عود تمهولنان ما از خارج به وطن گردید. و تا انداز زیادی موفقیت مذاکرات را در ژنیو در مورد حل و فصل اوضاع اطراف افغانستان مساعد ساخت. همه این کار ها طی چلر صد هشتاد و سه روز تحقق ایمن سیاست سرنوشت سازانجام داده شده است.

بشتیبانی همگانی، حیاتی بود در مصالحه ملی و نشان داد که این سیاست در مقابل چشمگان ما از تیوری به واقعیت عینی مبدل میگردد. توده های وسیع مردم در ظل پراپا های اجتماعی فعالیت تشر شرکت مینمایند. گواهیهای نظر خویش عوم مردم برامون طرح پلان رشد اجتماعی - اقتصادی کشور و قانون اساسی افغانستان، علاقمندی همگانی مذاکرات و ژنیو و فعالیت عالی در جریان انتخابات چندی قبل به پارلمان مینماید. ما با مردم بیشتر مشور مینماییم.

ما بامردم نزدیکتر میشویم. ما ضرورت در مردم را در بیشتر درک نموده و نظر - یات اجتماعی و روانی ملی را بیشتر در نظر میگیریم. مشی جدید به ارتقای اعتبار ح. د. خ. ا. و رهبری دولتی در بین توده ها، در بین نیرو های مختلف سیاسی و اقشار اجتماعی مساعد نمود. تدابیر فعال اتخاذ شده از جانب حزب منجمله انصراف داوطلبانه از انحصار قدرت، تسلا ش قوی آن برای صلح، آماده گی آنها در جهت گذشت ها و سازش ها به خاطر منافع ملی نشان داد. علاوه بر آن حزب

و بنیادی در اسناد برنامها فعالیت عملی خود موقوف خود را در جامعه ۹۰ مئابه پرتفوس ترین نیروی سیاسی تحکیم بخشیده و ابشکار سترای تیزیک و توانایی وارد آوردن تأثیرات قاطع رابالای رشد اوضاع داخلی و اطراف افغانستان برای خود حفظ کرد.

دست آورد مهم نیرو های مرفی در پروسه مصالحه ملی عبارت از ایجاد بلاک احزاب چپ دموکراتیک میباشند که در آن یکجا با حزب دموکراتیک خلق افغانستان سازو سزا شامل گردیدند. احزاب جدید مانده حزب اسلامی مردم افغانستان و حزب عدالت دهقانی افغانستان تا سیس گردیده و با گذشت هر روز موفق جنبه ملی تحکیم مینمایند. اینها عبارت از تیازر واهی محتوی دموکراتیک انقلاب نور و تحقق اصول چند حزبی می باشد.

ما با تیازر انعطاف پذیری سیاسی چندین بار تلاش نمودیم تا دیالوگ سازنده را براهبران اپوزیسیون آشتی ناپذیر آغاز نماییم. به آنها پیشنهاد کردیم تا تانایندگیهای سیاسی شان را در کابل افتتاح نمایند، در ایجاد پارلمان و حکومت ائتلافی شرکت کنند. بدون شک در صورت خودداری از اشکال مسلحانه مبارزه اما جان به مقابل بچواب بتکرات مابه پیشکش نمودن تقاضاهای غیر قابل قبول ادامه داده تلاش هراته تا پروسه مصالحه ملی را مزاحمت نموده و جنگ برادر کشی رهبر درازا بکشاند.

سوال مطرح میگردد: سرحد نهایی گذشت ها و سازشهای مابه کجا منتهی میگردد؟ در مدت زمان مصالحه ملی ما گذشتهای زیادی نمودیم اما ما هیچ گاهسی از دست آورد های مردم در جهت حقوق دموکراتیک و از موقع افغانستان بنیادیه دولت دارای حاکمیت، مستقل، بی طرف و غیر متسلک عقب نشینی نخواهیم کرد. ما با تمام قاطعیت اعلام مینماییم! ما با اصول و منافع ملی کشور هیچگاه سی تجارت نموده در آینده نیز در نظر نداریم تا این کار را انجام بدهیم.

مصالحه ملی در افغان نستان با بشتیبانی باتائید نیرو های مرفی و دموکراتیک در سراسر جهان موابه گردید. خود مفهوم «مصالحه ملی» درج فرهنگ سیاسی جوامع بشری گردید. پیروزی مصالحه ملی به سهم شایسته مردم ما و انقلاب نور در پیروزی نیر و های دارای عقل سلیم، به نمونه برای حل منازعات دیگر منطقوی مبدل خواهد گردید. هر افغان وطنپرست حق دارد به این امر افتخار نماید.

پروسه صلح آفرینی با گذشت هر روز نیرو گرفته و نتایج جدید و مثبت به بار می آورد. گواه روشن این امر تشکیل شورای ملی از طریق انتخابات آزاد و دموکراتیک است. در انتخابات یک میلیون و شش صد هزار نفر یا در حدود هشتاد و پنج فیصد تمام اتباع کشور که حق رای را دارند، شرکت نمودند. در تاریخ کشور نخستین بار است که منسوبین نظامی در انتخابات شرکت و رزیده اند. ترکیب اجتماعی و کلا سنتا توارن منتخبان انعکاس دهنده ماهیت ائتلافی عالیترین ارگان قدرت دولتی مینماید. در این انتخابات ۶۰۸۰۰۰ فیصد، رزیدنتان ۶۰۸۰۰۰ فیصد کارگران، دهقانان پیشه و را نه متشبهین خصوصی و تاجران ۱۷۰۰۰۰ فیصد،

شخصیت های با اعتبار قبایل ۱۰۰۰۰ فیصد، و کوچیان ۱۷۰۰۰ فیصد عضویت دارند. همچنان ترکیب ملی پارلمان با تناسب نفوس کشور مطابقت کامل دارد یعنی پشتو ۴۸۰۰۰۰ فیصد، تاجک ۳۰۰۰۰۰ فیصد، هزار ها ۱۶۰۰۰۰ فیصد، ازبک ها ۹۰۰۰۰۰ فیصد، ترکمن ۲۰۰۰۰۰ فیصد، بلوچ ۱۰۰۰۰۰ فیصد و سایر ملیت ها ۱۶۰۰۰۰ فیصد.

پولاریزم سیاسی تائید شده جامعه ما نشان میدهد که در بین اعضای پارلمان ۶۰۰۰۰۰ فیصد غیر حزبی، نماینده گان ح. د. خ. ا. ۲۲۰۰۰۰ فیصد، اعضای سازمان انقلابی زحمتکشان افغانستان ۱۰۰۰۰۰ فیصد، در حدود ۳۰۰۰۰۰ فیصد نماینده گان حزب اسلامی مردم افغانستان و حزب عدالت دهقانی افغانستان وجود دارند.

قابل یاد آوری است که در بین انتخاب شده گان نماینده گان مناطقی که تحت کنترل جانب مقابل قرار دارند نیز وجود دارند. انتخاب پارلمان دموکراتیک به عوض ارگان عالی وقت دولتی یعنی شورای انقلابی گام بزرگی در جهت پیروزی انقلاب نور مینماید. این رویداد بزرگ مریدین با تصویب قانون اساسی و انتخاب رئیس جمهور در لویه جرگه سال ۱۳۶۶ دارای اهمیت خاص سیاسی برای انقلاب و تحکیم اساسات حاکمیت و اداره، از طریق اظهار نظر اکثریت مردم افغانستان بوده و با منافع آنها مطابقت کامل دارد.

مهمانان محترم، رفقای!

در جریان تحقق مشی مصالحه ملی در کشور ما اقدامات زیادی صورت گرفته است. اما ما نباید اشتباهات گذشته را تکرار کنیم و آنچه را که آرزو مینماییم به عوض واقعیت ها جلوه بدهیم. چرخش تعیین کننده هنوز در مبارزه سیاسی داخلی صورت نگرفته است. رهبری حزب و دولتی بحسب مشاوره های که در مقابل ما قرار دارند و نیرو های مخالفی که در مقابل جنبش ما قرار داشتند و قرار دارند اغفال نمیگردد. مرحله دشوار در زنده گی افغانستان و در سرنوشت مصالحه و انقلاب پدید میگردد، این مرحله ملو از رویداد های بزرگ سیاسی خواهد بود که تحقق توافات ژنیو پیرامون جهات خارجی «مسئله افغانستان» مقام خاصی را در بین آنها احراز خواهد نمود.

توافقات حاصل شده در ژنیو - نتیجه عمده مبارزه بیکر افغانستان و اتحاد شوروی بخاطر قطع مدخله خارجی در امور داخلی کشور ما مینماید و برای افغانها این حق را میدهد تا نظام سیاسی خود را به میل خود انتخاب کنند.

این نشانه دهنده پیروزی رلیالیزم سیاسی و تفکر نوین سیاسی در برخورد با مناسبات بین المللی بوده و نتیجه سیاست مصالحه ملی میباشند و مثال خوبی بخاطر جلوگیری از مناقشات منطوقی است. رهبری افغانستان تصدیق خود را به موافقتنامه ژنیو به آنها سپرده است و به وجه احسن عملی خواهد نمود و از کشور های دیگری که درین قضیه شامل اند نیز خواستار چنین برخورد مینماید.

بر گشت نظامیان اترا - سیونالیست اتحاد شوروی بکشور شان رویداد با اهمیت سال بحساب میروید. این وظیفه خویش را با کمال صداقت انجام داده و مردم افغان نستان را در حفظ استقلال و حاکمیت

دولتی کمک نمودند. از برکت آنها بود که توازن نظامی میان نیرو های جمهوری افغانستان و متجاوزین بر قرار گردید و اردو، خارتو و ارگانهای امنیتی کشور تقویه شده و از سیاست مصالحه ملی دفاع مینمایند. تجاربگی که در جریان عملیات مشترک نظامی افغانی و اتحاد شوروی طی سالهای دشوار بیان آمده است از اهمیت زیاد برخوردار مینماید. مردم شوروی کار بزرگی را در ایجاد اردوی عصری افغانستان، اردویی که قابلیت آنرا دارد تا از سرحدات کشور مستقلا نه دفاع کند ایفاء نموده اند.

به ارتباط بر گشت نظامیان اتحاد شوروی سیاست عمده ما این مینماید که صفوف قوای مسلح خود را هر چه مستحکمتر ساخته تا بتواند از منافع سیاست مصالحه ملی دفاع نماید. نباید توازن نظامی - سیاسی ایجاد شده در کشور را از دست داد. بخاطر یکه این کار سبب بد بختی مردم ما خواهد گردید و تصدات بین المللی افغانستان را در مورد توافقات ژنیو مورد تهدید قرار خواهد داد.

تحکیم بعدی قدرت دولتی و سیستم سیاسی کشور و در مجموع، بر اساس ائتلاف و چند حزبی باید به پروسه کلیدی انکشاف اوضاع سیاسی - داخلی کشور مبدل گردد. حاکمیت دولتی و اتحاد بین الحزبی واقعاً به هسته سیستم جدید سیاسی جمهوری افغانستان مبدل میگردد. جستجوی راه های آشتی قابل قبول با اپوزیسیون منجمله در جریان تشکیل دولت جدید ادامه خواهد داشت. بالاخره لازم است تا کار های اپراتاداری دولتی بهبود یابد و مسوولیت در اجرای وظیفه شان ارتقاء یابد.

کار های زیادی بخاطر پذیرش سازمان یافته همپیمان ما که از پاکستان و سایر کشور ها بوطن باز میگردد، در برابر ما قرار دارد.

دولت جمهوری افغان نستان برای فراهم آوری تسهیلات هر چه بیشتر برای عودت کنه گان در امتداد ولایت سرحدی پاناکستان، آماده است سوال ایجاد نوار غیر نظامی را تایک عقی معین و در حد لازم آن مورد مطالعه قرار بدهد. در صورتیکه جانب مقابل نیز در نوار مذکور دست به فعالیت های نظامی نزند. ما توقع داریم تا جانب جمهوری اسلامی پاکستان نیز عین منطقه غیر نظامی را ایجاد نماید. یقین دارم که این اقدام سطح اعتماد متقابل را بالا میرد.

دو عرصه اقتصادی: وظایف ایجاد شرایط مساعد برای تحکیم سیاست مصالحه ملی حلو و فصل شوخت ها و در رابطه با این امر لازم است راه های افزایش پدی نقش سر ما به ملی در رشد نیرو های مولد جستجو گردد، امکانات وای در راه همکاری خود را به تدریک تسهیل کرد، تسهیل عملی خواهد نمود و از کشوری دیگری که درین قضیه شامل اند نیز خواستار چنین برخورد مینماید. بر گشت نظامیان اترا - سیونالیست اتحاد شوروی بکشور شان رویداد با اهمیت سال بحساب میروید. این وظیفه خویش را با کمال صداقت انجام داده و مردم افغان نستان را در حفظ استقلال و حاکمیت

ده ساله کی انقلاب ثور
جستاوردها ی آن ایراد نمو
و این جشن با شکوه را بر
شرکت کنندهگان جلسه و تـ
مردم افغانستان تبریک گفتند
رفیق نجیب الله در بیان
شان نتایج دستاوردها و تجارت
حاصله از انقلاب ثور را ط
ده سال مورد بررسی و ارزیاب
قرار داده و از پیروز یها
حاصله در عرصه های مختلف
اقتصادی ، اجتماعی و سیاس
و همچنان تأمین زمینه ها
رفاه و سعادت مردم افغانستان
تحکیم و توسعه صلح و امنیت
یاد آوری نمودند . که در ه
بخشی مورد استقبال گرم
کف زندهای متدحاضر ی
قرار گرفت .

پس از ختم بیانیه ر فیض
نجیب الله ، بی بی نسری
کارگر کامیپنات نان پزی کابل
به نمایندگی از زنان و کارر
گران کشور ، شیخ محمدعوض
صادقی معین وزارت شسور
اسلامی و اوقاف و قهرمان کار
جمهوری افغانستان بـ
نماینده کی از جامعه روحا نیست
کشور وعبدالله دهقان از ولایت
هرات بالتوبه صحبت کر د

مهم پیرامون اهمیت درخت و گلکات تألیفات عمیق دارد. سیستم سا سپ تنها درسیست که نخستین گام در جهت اقدامات مستجمعی در سطح منطقه محسوب میشود بلکه چنان ناشی از روحیه اعتماد و شور های عضو بخاطر تحقق این همکاری میباشد. رفیق سلطانعلی گشتمنه

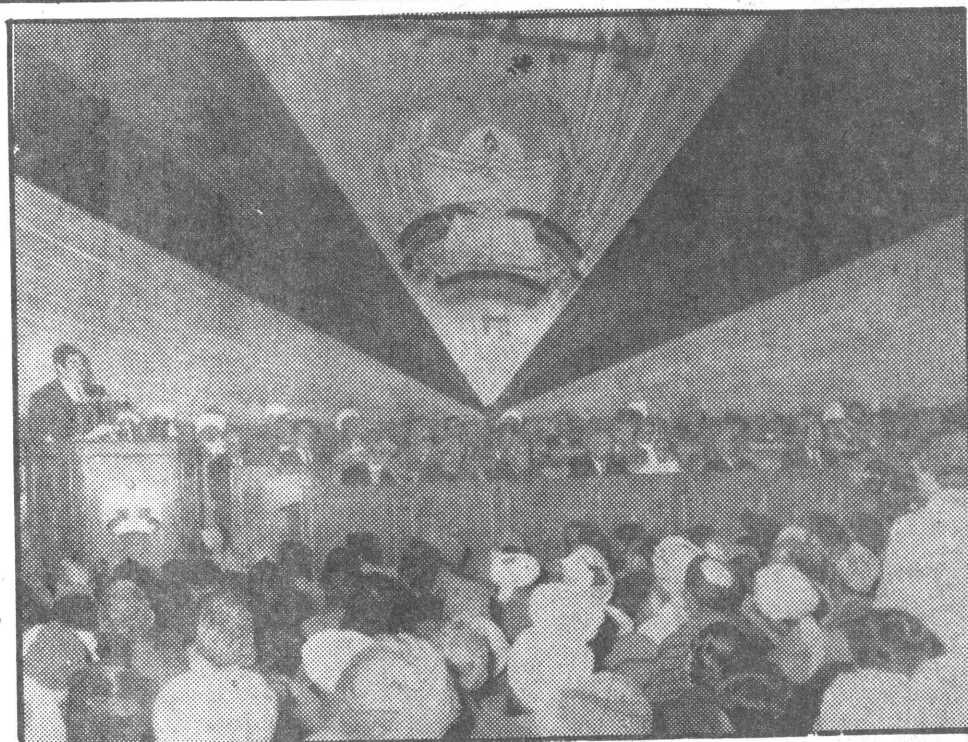

ده ساله گی انقلاب را با ار مغان

اتباع جمهوری افغانستان اعم از زن و مرد بدون نظر داشت تعلقات ملیت، نژاد، لسان، قبیله، دین، مذهب، عقیده سیاسی، تحصیل، شغل، نسب، دارایی، موقف اجتماعی، محل سکونت و اقامت در برابر قانون دارای حقوق و مکلفیت های مساوی میباشند. تعیین هر نوع امتیاز غیر قانونی و یا تبعیض نسبت به حقوق و مکلفیت های اتباع ممنوع است.

فصل سوم، ماده ۳۸ قانون اساسی ج.ا.

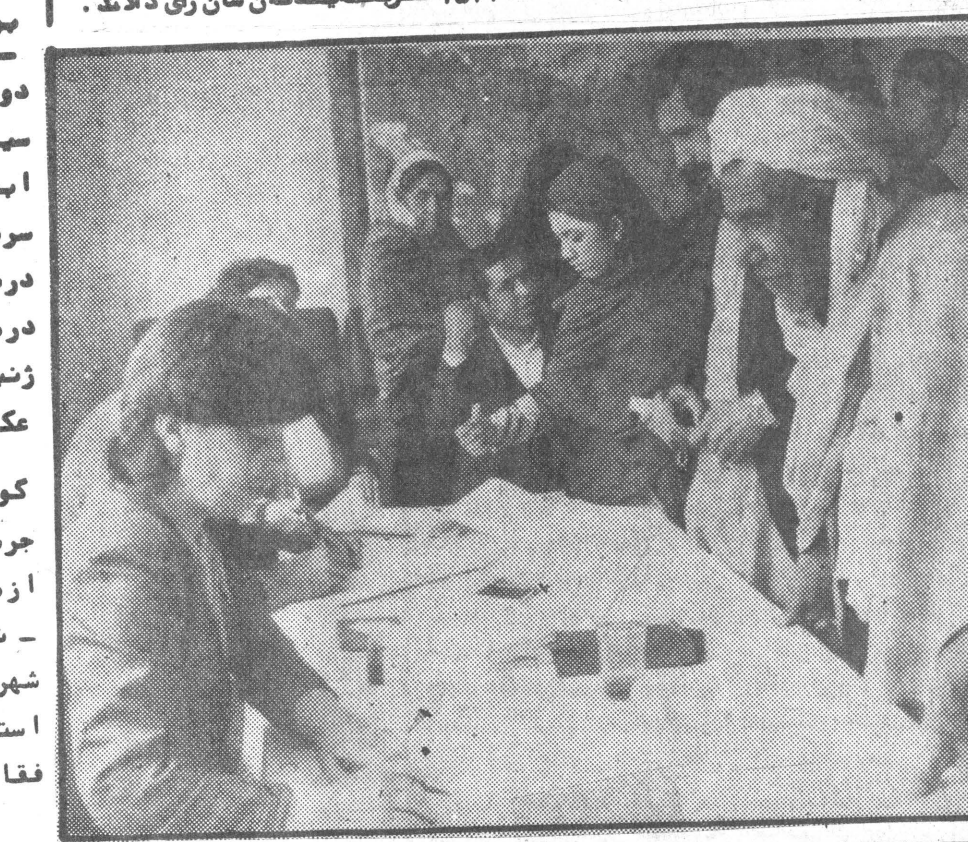
لویه جرگه مردم افغانستان به اشتراک بین ۱۵۰۰ نماینده گان منتخب مردم برای تصویب قانون اساسی ج.ا. و انتخاب رئیس جمهور و ریاست تخت افغانستان در ماه قوس سال ۱۳۶۶ تدویر یافت. عکس: نمایی از جریان کار لویه جرگه.

هموطنان مابا اشتیاق تمام قانون اساسی ج.ا. را مطالعه مینمایند. در عکس: کارگران حین بدست آوردن روزنامه.

انتخابات برای عالیترین ارگان تقنینی کشور بتاريخ ۱۷ حمل آغاز و بتاريخ ۲۷ حمل موفقانه خاتمه یافت. در انتخابات ۱۵۲۷۰۰۰ نفر نمایندگان شان رای دادند.

لویه جرگه تاریخی و تصامیم ارزشمند

شوربه اتفاق آراء برگزید.

انتخاب رفیق نجیب الله بحیث رئیس جمهور افغانستان به معنای تأیید مردم افغانستان از ج.ا. د.خ. ا. و سیاست مصالحه ملی میباشد.

رفیق نجیب الله به مناسبت انتخاب شان به حیث رئیس جمهور افغانستان حلف وفاداری یاد نمود و بیایست پروگرامی شان را ایراد کردند.

به این ترتیب لویه جرگه عنعنوی به مثابه مظهر فعال اراده مردم افغانستان در لحظات حساس و فوق العاده خطیر کشور را تصامیم بزرگی ملی را اتخاذ نمود.

لویه جرگه تاریخی مردم افغانستان بخاطر تصویب طرح قانون اساسی جدید جمهوری افغانستان انتخاب رئیس جمهور افغانستان به اشتراک بیش از ۱۵۰۰ نماینده منتخب مردم به تاریخ ۹-۸ قوس سال ۱۳۶۶ در شهر کابل گشایش یافت.

لویه جرگه عنعنوی مردم افغانستان بعد از دو روز غور و بررسی و بحث همه جانبه قانون اساسی ج.ا. را بمناسبت قانون اساسی مصالحه ملی درج.ا. ۱۳ فصل و ۱۲۹ ماده تأیید و تصویب نمود.

همچنان لویه جرگه مردم افغانستان رفیق نجیب الله منشی عمومی کمیته مرکزی ج.ا. د.خ. ا. را بر اساس پیشنهاد کمیته مرکزی ج.ا. د.خ. ا. و کمیته اجرائیه شورای مرکزی جبهه ملی ج.ا. د.خ. ا. بر حیث اولین رئیس جمهور افغانستان بعد از انقلاب

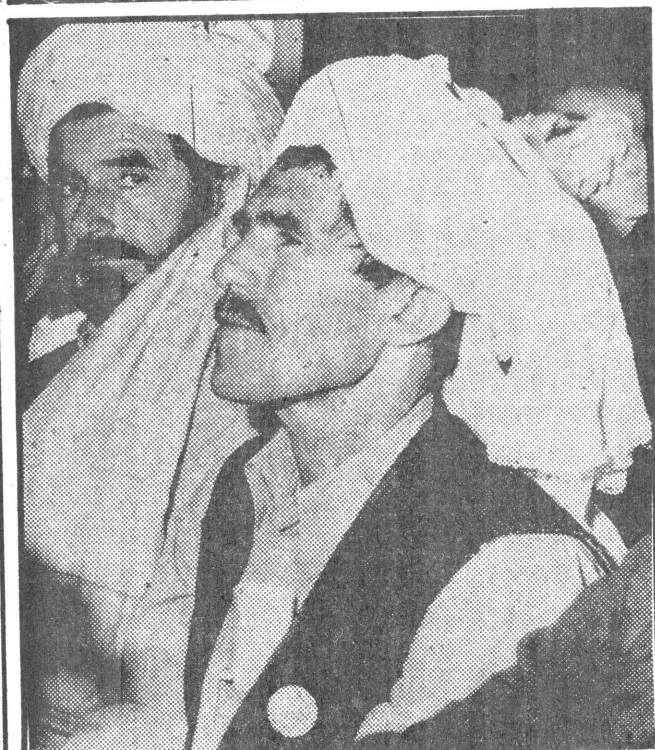
قانون اساسی و قانون احزاب سیاسی

طرح قانون اساسی ج.ا. د.خ. ا. غرض نظرخواهی مردم در مابیل اطلاعات جمعی نشروکارزار نظرخواهی حدود پنج ماه طول کشید. بیشتر از دو میلیون نفر پیرامون طرح قانون اساسی ایراز نظر کردند.

وبعداً لویه جرگه مردم افغانستان به تاریخ ۸-۹ قوس سال ۱۳۶۶ دایر و قانون اساسی ج.ا. د.خ. ا. را بعد از غور و بحث همه جانبه در ۱۳ فصل و ۱۲۹ ماده تصویب نمودند.

همچنان در روشنائی سیاست مصالحه ملی قانون احزاب سیاسی در جمهوری افغانستان نافذ گردید.

هیأت رئیسه شورای انقلابی به تاریخ ۸ قوس سال ۱۳۶۶ در غور است ج.ا. د.خ. ا. و درخواست های جداگانه اعضای مؤسس سازمان انقلابی زحمتکشان افغانستان، اعضای مؤسس سازمان زحمتکشان افغانستان، اعضای حزب اسلامی مردم افغانستان و شورای رهبری مؤقت حزب عدالت دهقانان افغانستان را مورد بررسی دقیق و همه جانبه قرار داده و تصویب نمود تا احزاب متذکره بحیث احزاب سیاسی مستقل در رتبه احزاب سیاسی دستگاه هیأت رئیسه شورای انقلابی ثبت و راجستر گردد.

چند تن از اشتراک کنندگان لویه جرگه تاریخی

انتخابات شورای ملی، بازتاب اراده مردم

سنا ۱۲۹ تن بودند که از جمله کاندیدان ولسی جرگه ۴۱٪ از جمله کاندیدان مجلس سنا ۲۶٪ و اکا کاندیدان انفرادی تشکیل میدادند. در انتخابات علاوه بر اهالی تمام شهرها، ولایات ولسوالیها و علاقه دارینها ۸۶۶۶ قریه اشتراک ورزیده و در مجموع یک میلیون و ۵۴۷ هزار نفر در رای دهی شرکت نمودند که از جمله در ۲ ولایت اضافه تراز ۲۰۰ هزار نفر از جانب مخالف در رای دهی شرکت ورزیدند. در نتیجه انتخابات ۸۴ وکیل و ۱۱۵ سناتور شورای ملی انتخاب گردیده اند که سهم کوچیان در ولسی جرگه به ۱۵ وکیل میرسد.

در حقیقت انتخابات عبارت از پیروزی سیاست مصالحه ملی بوده و بهترین تحفه برای دههین سالگرد انقلاب شور میباشد.

انتخابات برای شورای ملی جمهوری افغانستان مطابق به قانون اساسی ج.ا. د.خ. ا. به تاریخ ۱۷ حمل ۱۳۶۷ در سراسر کشور بصورت همگانی مستقیم و برای سری آغاز و به تاریخ ۲۷ حمل موفقانه به پایان رسید.

در مجموع ۲۲۲ حوزه انتخاباتی برای ولسی جرگه و ۶۲ حوزه برای مجلس سنا ایجاد گردید که از جمله ۲۹ حوزه انتخابیاتی ولسی جرگه برای اهل ولسی جرگه و ۱۲ حوزه انتخابیاتی ولسی جرگه برای کوچی ها اختصاص یافته بود. همچنین از جمله حوزه های انتخاباتی مجلس سنا ۱۲۰ حوزه در قلمرو تحت کنترل اهل ولسی جرگه و دو حوزه بطور خاص برای کوچی ها تخصیص یافته بود. در مجموع کاندیدان به ولسی جرگه ۵۵۰ تن و برای مجلس

دولت ج.ا. د.خ. ا. برای تحقق سیاست مصالحه ملی به ابتکارات سازنده و سرنوشت ساز دست زد و در نتیجه سهم بزرگی در موفقیت مذاکرات و تسویه افتاء نمود. عکس:

کوشه یی از جریان ثبت نام در یکی از مراکز رای دهی. - نمایی از گرد همایی شهریان کابل به خاطر استقبال گرم از توا- فقات و تسویه

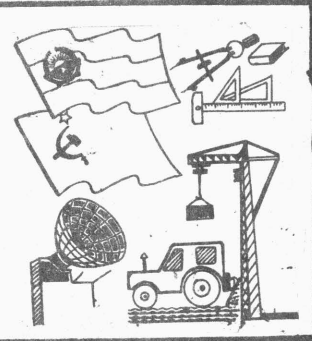

دافغان - شوروی دوستی

دوخت په ازموینه کی بریالی دوستی ده

دول مر ستي په اډا نه کي د شوروي اتحاد ايا لئو نه او جمهوري گاني په مستقیمه توگه زموږ دهيواد لهولایتونو سره په اقتصادي، ټولنيزو او فرهنگي ډگرونو کي مرسته کوي او دولایتونو د پيا رغاوني دخلکو د ژوندانه د ښه والي او د سیمو د اقتصادي پرمختیا چټکي ودی زمینه برا بروی. تر اوسه د میلیو نو روپلو په ارزښت، کر نيز ما شین آلات طبی وسایل، درمل، د اوبو لگو لو وسایل او وسایط، د زده کړی وسایل، ترا - نسپورتی وسایل، د بر پښنا تو لیلو نکی جنرا تورونه، استهلا کی شیان، د غنمو تخم کیمیاوی سره دارتیا وړ نور شیان د مستقیمو مرستو له لاری زموږ له هیواد سره مرسته شو پده .

د افغان نستان د اقتصادي ټولنیزو پلا نونو په طر حه، ټولنیز او تمویل کی د شوروي اتحاد ونډه ستر اهمیت لری. لکه څنگه چی د ۶۵ - ۱۳۶۹ کلونو له پاره د اقتصادي ټولنیزو ودی له پلان سره سم د شوروي اتحاد په اقتصادي تخنیکي مرسته به ۱۳۰ پروژي جوړی شی او را تلونکو پنځو کلونو لهپاره به د بهر نیو مرستو پهله کی د شوروي اتحاد ونډه په سلو کی ۷۲ ته ورسیدی . دملی مصالحي د تگلاری له

ورور کلونو، ملگر تیا اود دواړو هیوادو د خلکو ترمنځ د انتر نا سیمو نا لیستی پیو ستون اړیکو ته لوړ شول. زموږ دهیواد په اقتصادي نقشه کی ډیر لری داسی سیمی شته چی په هغه د افغان - شوروي دمرستو بیلگی نلری. د شوروي اتحاد په اقتصادي او تخنیکي مرستو سره څه نا څه ۲۳۰ مهمی او حیا تی پروژي زموږ د هیواد په بیلا بیلو بر خو کی جوړی شوی دی. دغه پروژي زموږ دټولني د موله خوا کونو په ودیادو اقتصادی ژوند کی ستر او برابره شوه .

نوردی د ښوونځي دجوړولو په برخه ، مرستی وکړی. دغه راز په هماغه وخت دری الو تکی، ۵۰۰۰۰ توپکونه او یو میلیون طلا یی روپله افغان نستان له شوروي اتحاد څخه دمرستی په توگه تر لاسه کړل. وروسته شوروي اتحاد د دویمې نړیوالی جگړی تر پیل کیو پوری د جن او پرس دکار - خانو په جوړولو ، په کابل کی د رادیو یی دستگناه د درولو او نورو پروژو په جوړولو کی له افغان نستان سره مرسته وکړه .

د افغان - شوروي دوستی د لو می نی تړون لمره له اقتصادی محدودو امکا ناتو سره د هغو ما لی، مادی تجارتی او پوځی مرستو ورکړه وه چی زموږ د هیواد بواک ورکړل شوه . له دغه موافقه لیک سره سم د شوریا گانو ځوان دولت له افغان نستان سره د کشک ، هرات، کند هار او کابل تر منځ د تلگراف یی ارتباط د لومړ نی کرښی د جوړولو د بی لو کی درو د فابریکی د جوړولو او د کابل د هوا -

سرود ضد خون

ترانه ها، ترانه های آتشین
آیا فرشتگان، فرشتگان صلح در زمین
من از شما جدا نمی شوم
من از ترانه ها جدا نمی شوم
مرا به خاطر سرودن ترانه ها
که چون جوانه ها
بروی شاخ نازک درون من شکفته اند
بزرگین و نفرت درون خود سپرده اند .
...

چه وحشت آور ست زنده گانی ای که از هنر تیرست
چگونه میتوان خموش ویی ستاره زبست
من از حدود ها شنیده ام که - ایست ایست ایست
و از درون من ندا نمی که کیست کیست کیست
جواب داده است :
که زنده گی به جز لایح های پیکرانه چیست چیست چیست
حدود ها
حدود های شر منند
من از شما گسسته ام .
من از جها ن بیرون غ دیوها گسسته ام
اگر که رود های مرگش درون آدمی
ترانه ها نمی شد
ودنجای پیکر که اش صدایی شد
و هیچ صدایی که سخن سرا نمی شد .
به جای هر ترنم ترانه ها مرگ می شد
دود های خون آدمی که کاپلرهای رسیده
تا به سینه می رسید
...

از آن زمان که اولین ترانه ها سروده اند
و از آن همیکه کار سال سوزانده
و حساسان شنیده اند
دخسته تیغ بی فضیلت زبان کشید . اند
زهر گرانه ای که تا هکتبر کشید . -
چون سگان روستا بر دیو جلیده اند .
و بعد از این ترانه حساسان سلبی شد خون
ترانه های آبی و سپید و لاله گون
زمینه و لب و نهاد آدمی شود یون
و آسمان شود یکی
و این جهان شود یکی
سیاه و سرخ و زردگون
و این سپید های دست برده سوزی خون
سرود دایمی کنند
سرود ضد خون
سرود ضد جنگ

دافغان - شوروی

اقتصادی او تخنیکي مرستی

دغه مرستو ته چی زموږ په هیواد کی دملی خپلواکی اقتصادی تر قی او دموله خوا کونو د ودی دتینگښت ستر عامل دی د قدر په ستر کی گوری او د افغان شوروی دد و مستی زیات دد زما و ی کوی له همدغه شا په ده چی وایو د افغان - شوروی دوستی ژوندی پات کیدل نه بدلیدونکی چار دی .

اعلام څخه وروسته د شوروي اتحاد مرستې له پخوا لا زیا تی شوی د میلیو نونو روپلو په ارزښت دخلکو د لو می نی ایتیا وړ مالونه غنا یی مواد او لگښتی شیان د افغان نستان دخلکو په واک کی ورکړل شول. د مرستی نوی ډول یعنی د ا.ج.دولا - پتونو او د شوروي اتحاد د جهوریتونو ترمنځ مستقیم اړیکي ټینګ شول چی ددغه

څه پا سه په سلو کی ۶۰ د هیواد فابریکا تی محصولات او په سلو کی ۷۵ دولتی سکتور صنعتی تولیدات، په سلو کی ۴۵ د کورنیو منابعو عواید له هغو مو سسو او فابریکو څخه په لاس راځی چی د شوروي اتحاد په فنی او تخنیکي مرستو جوړی شو پدی. په اوسنی وخت کی د شوروي اتحاد په اقتصادي او تخنیکي مرستو څه پاسه ۱۰۰ پروژي تر جوړولو لاندی دی .

اهمیت لری . د مثال په توگه د جنگلک د فابریکی په جوړولو سره د تیلی او فلز کاری دصنایعو دنفلو سروبی او پلخوری د اوبو د برپښنا د ستیشن، د انرژي دښتونو دپیاوړتیا د ننگر هار د وادی دکرنیز او اوبو لگو لو د مجتمع، د کر نی دیمکانیزاسیون د تر ویج، د بین المللی هوایی ډگر د فضا له لاری دمسافرینو د لیر دواړو د امکا ناتو، د هزار شریف

که څه هم دغه مرستی دومره زیاتی نه وی خو مهمه داوه چی نو موږی مرستی بی - غرضه وی. دغه اصل له هماغه لو می یو ورځو دافغان - شوروي د اقتصادي مرستو بنسټ جوړوی تر اوسه چی له هغه وخته اوه لسیزی تیریز ی په هماغه ډول پخپل حال پات ی دی . د نور انقلاب په بریا لیتوب سره د افغان - شوروي اړیکي کیفیتا نوی او عالی پړاو ته واوښتل. دوستانه اړیکي په

حقایق او شمیرنی

- له افغان نستان سره د شوروي اتحاد اقتصادي ، تخنیکي همکاری او نوږی مرستی چی تاریخی لر غو نتو بهلری زموږ په هیواد کی دملی خپلواکی دپیا وړتیا ، اقتصادی تر قی او تولیدیو موادو نو دودی غوره طرل گڼل کیږی .
- د شوروي اتحاد په اقتصادي او تخنیکي مرستو سره په هیواد کی څه ناڅه ۲۳۰ مهمی او حیاتی پروژي جوړی شوی او یاد جوړیدلو په حال کی دی .
- د هیواد څه نا څه په سلو کی هوای لو ی لاری او سپکو نه اسفالت شو ی او په سلو کی شپيته دانرژي دتولیدی مو سسی د شوروي اتحاد په همکاری جوړی شوی دی .
- د هغو پروژو شمیر چی دنور انقلاب له بری وروسته زموږ په هیواد کی د شوروي اتحاد په مرستو جوړی شوی څه دپاسه ۳۵ پروژو ته ورسیدی .
- په هغو موسسو او فابریکو کی چی د شوروی اتحاد د تخنیکي او اقتصادی مرستو له مخی جوړی شوی په سلو کی څه دپاسه شپيته ټول صنعتی محصولات اوبه سلو کی ۷۵ دولتی سکتور صنعتی تولیدات تولید پړی .
- دحلولتی بودجه کی شا بله داخلي گټه په سلو کی څه دپاسه ۴۵ له هغو مو سسو څخه تر لاسه کیږی چی د شوروي اتحاد په مرسته جوړی شوی دی .

د دوست او ورور هیواد شوروي اتحاد د پوځی، اقتصادی فرهنگي او کرنیزو بی غرضو مرستو بیلگی په عکسو نو کی : له افغانی سر تیرو سره د شوروي اتحاد انتر نا سیمو نا لیست سر تیږی، د هزار شریف دکود ویرق د فابریکی یوه څنډه، د دوستی ښوونځی او افغانی زامنو ته سوغات او د کابل ولایت د دولتسی د شیر شاه اوبی عکاسی

